

Tingog sa Kamatuoran

Jn 18:33-37

May mga Griegong ilhado kaayo sama ni Socrates and Plato nga nagpangita sa kamatuoran. Mga 400 ka tuig gikan sa panahon ni Plato miabut ang Kamatuoran ug tungod niana matubag na ang gipangutana ni Pilato: “Unsa ang kamatuoran?” Sama ni Pilato kita usab nagpangutana: “Unsay kamatuoran?” Nagpadayon tag panaw sa kinabuhi aron pagkaplag unsay gipasabut niana alang sa atong kinabuhi. May mga tawo nga nagtoo nga ang ‘science’ ray makahatag natog kamatuoran kay may pamaagi man kini paghagpat og konkretong mga datos nga makasuporta sa ilang pamahayag. Apan niining mga “scientific truths” may makit-an bang kamatuoran nga haum ug angay sa atong pagkinabuhi? May mahagpat ba nga makatabang pagsabot sa atong kalibutan kon way pruyba nga makaplagnan? Unsaon man pagpangitag kamatuoran kon maigo nag Sendong ug naanod na ang mga balay? Hain man ang kamatuoran diha sa pagpahibalo sa kabataan nga wala nay balay? Hain man ang kamatuoran diha sa pagpangitag tubag sa handum nga madugangan ang naangkon sa kinabuhi? Ang “science” dili gyud makadalit og mga datos ug kamatuoran nga makatubag niining mga pangutanaha.

Niining atong modernong panahon daghan ganahan kaayong motuo nga kita linamdagan na kaayo. Busa dali kaayo silang modawat sa ‘popular’ apan sukwahi nga panglantaw nga ang kamatuoran ‘relative’ kaayo - buot ipasabot niana mao nga unsay makita nakong tinuod dili tinuod alang sa akong tupad. Kay ang iyang pagsudong sa kalibutan mahimo mang lahi sa ako ug busa ang mga kamatuoran nga iyang huptan lahi usab sa akoa. Tingali ba kaha, nagdako siya sa bungkag nga panimalay, o kaha nga siya biktima sa abusong seksual, o gibuwagan sa kapikas sa kinabuhi ug nakatrabaho na sa langyawong nasud. Tungod kay ang iyang kalibutan lahi gyud kaayo sa akoa, unsaon man namo pagtagbo aron magkasamag kaamgohan bahin sa kamatuoran? Maoy hinungdan sa giingon nga way absolutong kamatuoran.

Dili ba kataw-anan nga samtang nag-ingon silag ‘way kamatuorang absolute’ ang nagpahipi luyo sa ilang giingon mao ang paghupot og absolute nga kamatuoran? Ang tinuod mao nga dunay kamatuoran nga absolute apan nagkinahanglan lang ta og taas nga panahon una kini nato makaplagnan. Kinahanglang pangitaon nato ang kamatuoran kay kon dili, mahimutang tag bati nga kahimtang. Kon di ta mangutanag “Unsay kamatuoran?” sama ni Pilato, mameligro kita.

Usa ka peligro mao ang pagtuo nga gihuptan na nato ang kamatuoran busa wa nay kinahanglan nga kabalak-an pa ang pagpangutana. May mga hamtong nga wa gyud makasupak sa ilang ginikanan bahin sa pagsabut sa kamatuoran ug wa gyud mobati nga angayang mangitag laing posibilidad. Ang naandang tradisyon maoy ilang gisaligan nga pruyba sa kamatuoran nga ilang gihuptan. Busa dali silang makaingon: “Mao ni ang kamatuoran, busa wa nay kinahanglan nga mangita o mangutana pa kog unsay kamatuoran.” Apan sa ilang pag-angkon nga ang labing dakong kamatuoran naa na nila, murag nangagpas silang mahimong sama sa Dios. Apan kadtong nagpaka-aron-ingnon nga Dios, kanunayng maabtag kasamok.

Sa pikas bahin may laing peligro nga mao ang pagkawalay interes sa kamatuoran. Lisud ang pagkaplag sa kamatuoran, busa nganong maghago pa mag pangitag tubag. May mga tawo nga naapekhan kaayo sa kaugalingong kinabuhi ug mga sukwahing panglantaw, busa nganong mabalaka pa man bahig mga konsepto sa pilosopiya sama sa kamatuoran?

Mga igsoon, ang giatubang natong pangutana ni Pilato dili ‘Unsay kamatuoran nga makapalusot nato?’. Ang pangutana mao: “Unsa ang kamatuoran?” Busa sa akong pagbarug sa inyong atubangan karon mangutana ko kon gusto ba mong masayud sa kamatuoran? Gusto ba mo sa kamatuoran?

Kon buot mong masayud sa kamatuoran, ilha si Jesus, kay Siya ang Kamatuoran. Kon buot ninyong masabtan unsa gyud ang kamatuoran salum kamo sa mga ebanghelyo ug hangyoa ang Ginoo nga bag-ohon ang inyong kasingkasing. Kon buot mong makakita pinaagi sa mga mata sa kamatuoran, sud-onga ang kalibutan sama sa pagsud-ong niini sa Dios. Apan mao ning bahina nga maglisud tag maneho. Maglisud ta kay samtang nagkaduol ta sa kamatuoran mosugod man tag kausab. Matukmod man ta ug mapahitabo ang kabag-ohan. Maglisud tag maneho sa hitabo nga sa atong pagka-kita gihigugma ta sa Kamatuoran; gihigugma ta aron dili ta magpabiling nag-ungot sa atong makasasalang kahimtang. Kay maglisud man tag maneho, ato lang giabiabi ang Kamatuoran sa sinugdanan, apan kon lisdan na gani ta ato ni Siyang isalikway, sama nga gisalikway ni Pilato si Jesus ug gitugyan aron ilansang sa krus.

May mga tawo nga nagsuroy sa kadalanan ug nag-ingon nga Kristiyanos sila ug nga naa nila ang kamatuoran. Mosinggit sila nga kon sundon lang ang napulo ka mga sugo, maarang-arang ang kalibutan. Mobatbat sila sa mga balaod sa Leviticus ug motunglo sila niadtong mosupak nila. Samtang nagsangyaw sila nga ang mga

pagtulon-an ni Jesus mao ang kamatuoran naghimo pud silag mga ulipon sa balaod. Naghimo silag listahan sa lagdang pagasundon ug ang namugnang papel sa mga tawo mao ang pagka-ulipon nga masunoron. Baliktad ang ilang panglantaw. Dili man nga si Jesus mao ang kamatuoran tungod kay tinuod ang iyang pagtulon-an, kondili nga ang mga pagtulon-an ni Jesus matuod tungod kay nagpadayag sa Kamatuoran nga mao Siya.

Pesta karon sa Cristo Rey, ang pagkahari ni Kristo ug gipahinumduman kita sa kaimportante ug kahalangdon sa mianhi sa kalibutan aron pagluwas nato. Siya ang hari sa mga hari. Makahuloganon kini kon atong paminawon ang giingon ni Jesus sa atubangan ni Pilato, nga giilang balaod niadtong panahona ug may gahum sa iyang kinabuhi: “Ikaw nag-ingon nga hari ako. Tungod niini natawo ug mianhi ako sa kalibutan alang sa usa lamang ka tuyo nga mao ang pagsaksi sa kamatuoran. Ang anaa sa kamatuoran mamati kanako.”

Motuo mog dili si JesuKristo mao ang Kamatuoran. Kon buot mong mangita sa kamatuoran dili ninyo makaplagn ang tubag diha sa inyong pagpaminaw nako o sa bisan kinsang magsasangyaw. Dili ninyo makaplagn ang tubag nga inyong gipangita pinaagi sa paglingkod lang ug paghulat sa paglaum nga moabut ra kaninyo. Kon buot mong makabaton og kamatuoran, lakaw ug buhata. Sugdi pagpuyo ang kamatuoran.

Si Kristo ang kamatuoran ug sumbanan sa gugma nga angay natong puy-an. Kon buot mong makakaplag sa kamatuoran, didto pangitaa hain ang kamatuoran nalambigit sa gugma ug pagtoo. Kinsa tong moingon nga nagbaton silag kamatuoran unya manaway sa uban kay wala silay kamatuoran, wala kanila ang gugmag pagtoo busa wala nila ang kamatuoran. Kon ang tawo walay pagtagad sa kamatuoran ug kaugalingon lay gipalabi, kana dili gugma ug dili kamatuoran. Kon ang tawo andam motahan sa kaugalingon alang sa uban, kana maoy gugma ug kana maoy kamatuoran. Ang kamatuoran makita diha sa giputos natong pagkaon alang sa mga kabus; makita nato diha sa mga dulaan nga atong giregalo sa pobreng kabataan sa kadalanan; makita nato diha sa dugo nga atong gi-donate sa Red Cross alang sa nanginahanglang masakiton. Tungod niini daghang kinabuhi ang mabag-o.

Kon gusto mong makabaton sa kamatuoran sugdig lihok kanang bahin sa inyong kinabuhi nga buot mopaambit sa gugmag pagtoo nga inyong nasinati sa Ginoo. Sugdi ang pag-apil sa mga pamaagi ug gipasiugdahan nga makadala sa Ginghamarian sa Dios ngadto sa kinabuhi sa mga tawo sa inyong palibot. Buot mong

makat-on sa kamatuoran? Nan, gawas sa kaugalingon, ipakita ug ipaambit ang gugmag pagtoo ngadto sa uban.

Gawas sa pagpangutana unsa ang kamatuoran, maayong mopunting sab ta sa giingon ni Jesus. Unsaon man pagpaminaw ug pagpasakop sa kamatuoran? “Ang Pulong nahimong tawo ug mipuyo uban kanato. Nakita namo ang iyang himaya nga puno sa grasya ug sa kamatuoran. Kini ang himaya nga iyang nadawat ingon nga bugtong Anak sa Amahan.” Jn 1:14 Ang kamatuoran diay dili usa ka butang o konsepto nga gilarawan, gihulma o gihuptan. Sukwahi ug sayop na.

Ang tinuod nga kamatuoran mao ang pagbuhat niini; mao ang pagpasakop kang Kristo. Kay ang Kamatuoran mao man si Kristo. Wala ta manag-iyá ni Jesus. Nagpasakop ta kang Jesus. Wa nato mugnaa si Jesus. Iya ta ni Jesus. Wa nato gisia o pikasa si Jesus; gipanag-iyá ta Niya. Wa nato ihulagway si Jesus. Iya ta ni Jesus. Wa nato manihoa si Jesus. Iya ta ni Jesus. Gisunod nato ang tawag ni Jesus nga puy-an ang dobleng balaod nga higugmaon ang Dios ug isigkaingon. Kon sumadahon ang tubag: undang nag pamakak; undang nag tumotumo ug pasangil. Undang nag gukod og salapi ug immoral nga pagpatubo niini; undang nag pangitag gahum ug pagkontrolar sa uban samtang nagpaputos ka sa kaugalingon sa bahandi ug dominasyon. Sa laing pagkasulti: Isalikway ang dautan ug kangitngit. Duol sa Kahayag ug buhata ang tinuod! Ipaambit ang tinuod nga sugilanon. Buhata ang matarong! Usa ka mubong paghulagway mao ni: Sunda si Jesus. Higugmaa ang Ginoong Dios. Paghigugmaay sa usag-usa. Pagpasakop sa Kamatuoran. Amen.

**+Manny Cabajar, C.Ss.R. D.D.
Obispo sa Pagadian.**